

DIAGNOZA WSTĘPNA

„Motywacja do uczenia się definiowana jest jako znaczenie i wartość nauki dla danego człowieka, jaką ów człowiek jej przypisuje, i charakteryzowana przez długoterminowe zaangażowanie się w proces uczenia się.”

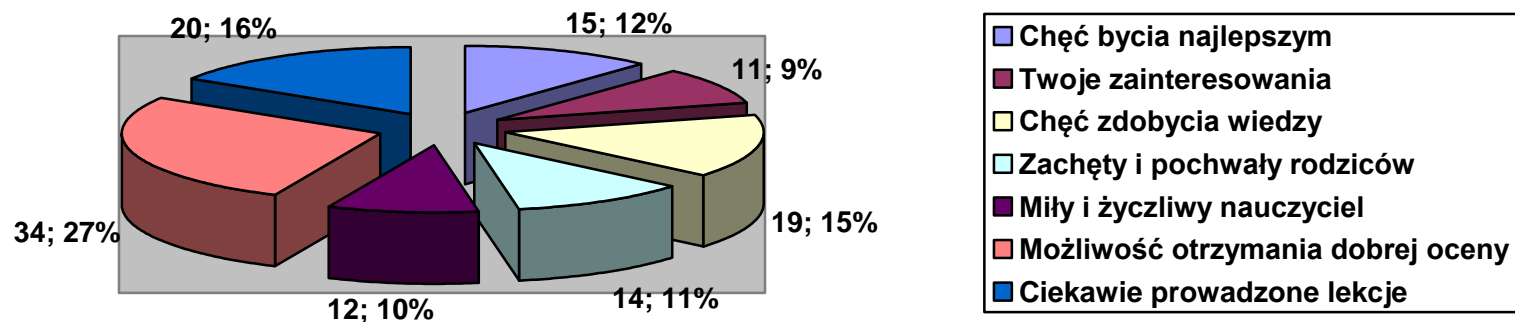
(Anna Michalska, *Jak nakłonić dziecko do nauki*)

Badania wykazały, że zamięłowanie do nauki u dzieci obniża się stale od trzeciej do ostatniej klasy szkoły podstawowej. Początkowo naukę postrzega się jako ekscytującą szansę rozwoju, która pobudza ich do działania. Z czasem nauka staje się dla nich mozolna praca, przestaje im sprawiać przyjemność. (Anna Michalska, *Jak nakłonić dziecko do nauki*)

Psycholodzy twierdzą że motywacja jest w dużej mierze nabywana jest w trakcie rozwoju człowieka.

ANALIZA OGÓLNA ANKIETY *MOTYWACJA DO NAUKI*

1.Co najbardziej zachęca Cię do nauki? Wybierz odpowiedzi z którymi się zgadzasz

Analiza wyników wskazuje ,że najbardziej do nauki zachęca:

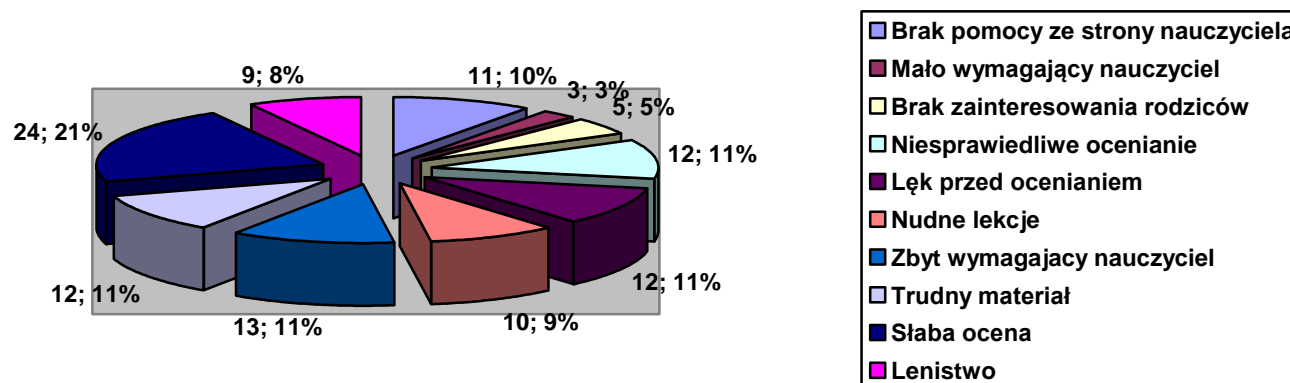
1. Możliwość otrzymania dobrej oceny-27%
2. Ciekawie prowadzone lekcje-16%
3. Chęć zdobycia wiedzy-15%
4. Chęć bycia najlepszym-12%
5. Zachęty i pochwały rodziców-11%
6. Miły i życzliwy nauczyciel-10%
7. Zainteresowania ucznia-9%

Motywacja poznawcza, oparta na zainteresowaniach i ciekawości świata jest najsilniejszym bodźcem do nauki. Nigdy się nie kończy, bo choć nowe informacje zaspokajają ciekawość, to wciąż rodzą nowe pytania, wątpliwości, niejasności. Człowiek chce dowiedzieć się więcej, zobaczyć coś w nowym świetle, coś odkryć. Kiedy działaniem kierują zainteresowania, ciekawość, to wysiłek podejmuje się dla siebie, dla swojej satysfakcji i osobistego rozwoju.

Sukces jest wtedy jedynie kwestia czasu, siły woli oraz konsekwencji w działaniu.

H. Gardner (2002) w swojej teorii wielorakiej inteligencji odwołuje się do pojęcia **uskrzydlenia** jako najlepszej metody uczenia dzieci, uruchamiającej motywację wewnętrzną. Jest to forma wykorzystania emocji w dążeniu do osiągnięć. Pozytywne emocje są skierowane na wykonywane w danej chwili zadanie.

2.Co zniechęca Cię do nauki? Wybierz odpowiedzi z którymi się zgadzasz

Często słyszymy, że „dziecko źle się uczy, bo nie ma motywacji do nauki”, „nie radzi sobie z nauką, bo ma słabą motywację”. Z brakiem motywacji, łączy się potocznie – lenistwo – brak chęci do wysiłku i działania. Łatwo postawić taką „diagnozę”, która zwalnia nas z odpowiedzialności i podjęcia działań na rzecz rozwijania motywacji, którą rodzice i nauczyciele mogą kształtować u dzieci i młodzieży. W znacznej części **motywacja jest wyuczalna, podlega wychowaniu**. Często określana jest jako ambicja. Równocześnie warto mieć świadomość tego, jak łatwo motywacja może być także osłabiana lub wręcz hamowana.

Wyniki ankiety *Motywacja do nauki* wykazują, że **poziom motywacji do nauki najbardziej obniżają słabe oceny, brak pomocy ze strony nauczyciela, trudność materiału, lęk przed ocenianiem, niesprawiedliwe ocenianie oraz zbyt wymagający nauczyciel.**

- słaba ocena – 21%
- niesprawiedliwe ocenianie – 11%
- lęk przed ocenianiem – 11%
- zbyt wymagający nauczyciel – 11%
- trudny materiał – 11%
- brak pomocy ze strony nauczyciela – 10%
- nudne lekcje – 9%
- lenistwo – 8%
- brak zainteresowania rodziców – 5%
- mało wymagający nauczyciel – 3%

Według dr Tomasza Biernata (*Biernat, Dla Rodziców... i nie tylko*) motywację do nauki mogą ograniczać:

1. Brak niezbędnej energii potrzebnej do nauki.

Kiedy dziecko nie otrzymuje odpowiedniej stymulacji do nauki, nie jest właściwie pobudzane do pracy szkolnej (np. motywację obniża słabe zainteresowanie rodziców nauką dziecka), jego zapał do nauki spada. Powodem tego może być też brak wiary w dziecko i komunikaty typu: „z ciebie nic nie będzie”. Na niską motywację ma też silny wpływ zła atmosfera w domu, słaby kontakt z dzieckiem, kłótnie, konflikty itp.

2. Brak celów.

Postawienie sobie celów jest konieczne do tego, aby osiągnąć sukces (czymkolwiek on dla nas jest). Prawidłowo wyznaczone cele i kierunki działania podnoszą motywację do ich realizacji.

Motywacje mogła blokować zbyt wygórowane cele przerastające możliwości dziecka

Ważne jest dostosowanie zadań do możliwości dziecka.

Stawianie sobie za cel wyników może powodować stres. Im bardziej dziecko martwi się tym, aby „sprawiać wrażenie mądrego”, tym mniej uwagi poświęca rzeczywistemu stawianiu się mądrzejszym. (*Anna Michalska, Jak nakłonić dziecko do nauki*)

3. Brak określonych i usystematyzowanych działań.

Jeżeli dziecko nie posiada odpowiednio zorganizowanego miejsca do nauki, harmonogramu dnia, jego motywacja może być osłabiona.

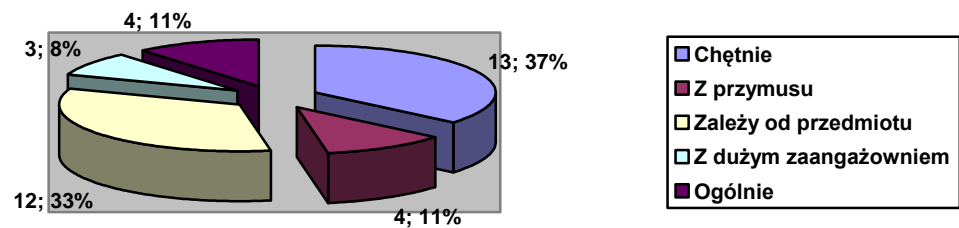
4. Brak konsekwencji i wytrwałości.

Motywowanie do nauki to codzienny, trudny obowiązek nie tylko nauczycieli, ale przede wszystkim obowiązek rodziców. Często są oni zapracowani i przemęczeni, przez co nie są w stanie dopilnować dzieci w nauce.

5. Bezzradność intelektualna

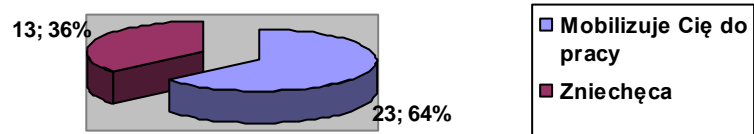
Jest to nieprzyjemny stan psychologiczny. Jego symptomy zaczynają ujawniać się po wielogodzinnym siedzeniu nad pustą kartką, kiedy próbuje się wykonać konkretne zadanie.

3. Jak przygotowujesz się do zajęć?

37% ankietowanych zaznaczyło odpowiedź „chętnie” oraz 33% „zależy od przedmiotu”.

4. Czy ocena nieodpowiednia:

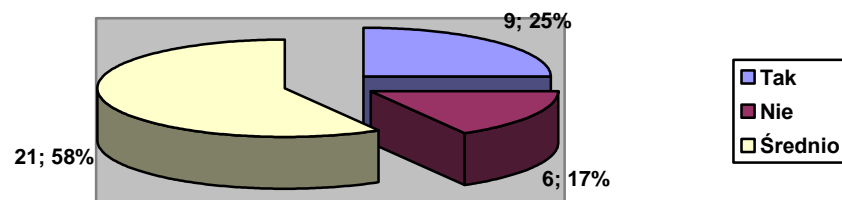
Ocena nieodpowiednia mobilizuje do pracy 64% uczniów, a zniechęca 36% .

5. Czy zdobyte dobre oceny:

Zdecydowana większość uczniów wskazała, że dobre oceny powodują, że nadal chętnie się uczy-92%

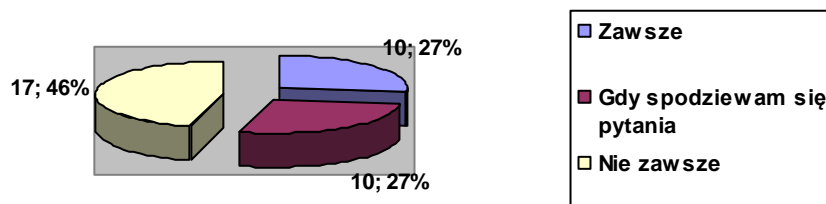
6. Czy lubisz się uczyć?

7. Ile czasu (średnio) poświęcasz na przygotowanie się do zajęć?

Średni czas poświęcony na przygotowanie do nauki wynosi 47 minut.

8. Czy uczysz się na bieżąco?

46% uczniów stwierdziło, że nie zawsze uczy się na bieżąco. Procent uzyskanych odpowiedzi jest zbliżony do pytania 6, ponieważ 58% badanych odpowiedziało, że średnio lubi się uczyć.

Wnioski wypływające z analizy ankiety

- Tylko 25% uczniów wskazało, że uczy się chętnie, a 58%, że średnio lubi się uczyć. Należy podjąć odpowiednie działania w kierunku wzbudzenia i wzmocnienia motywów uczenia.
- Dążyć do wytworzenia w uczniu poczucia, że ma wpływ na bieg wydarzeń, zna cele wykonywanych zadań oraz odczuwa, że wykonanie tych zadań zależy głównie od niego
- Zaledwie 10% uczniów uczy się na bieżąco. Jest to tylko 10 osób na 36 badanych. Należy zastosować wszelkie zasady podnoszące motywację do nauki.
- Wzbudzać wśród uczniów pozytywny stosunek do szkoły, przedmiotu oraz nauczycieli. Pozytywny stosunek do przedmiotu i nauczyciela wzmacnia motyw wykonywania zadań.
- Dążyć do przekształcenia motywacji zewnętrznej (wywołanej przez czynniki zewnętrzne) w wewnętrzną oraz wzbudzać motywację wewnętrzną (ciekawość, rozwijanie zainteresowań, odkrywanie wiedzy).

- 16% uczniów stwierdziło ,że ciekawie prowadzone lekcje zachęcają do nauki. Należy więc unikać rutyny i dążyć do zainteresowania uczniów treścią wykonywanych zadań; pobudzać ciekawość.
- Starać się , aby uczniowie sami dochodzili do rozwiązań, przeżywali swoje odkrycia, zestawiali fakty.
- Upewniać uczniów ,że są w stanie wykonać zadania. Podnosić wiarę w odniesienie sukcesu.